

**DECRET 34/2015, DE 15 DE MAIG PEL QUAL S'ESTABLEIX EL CURRÍCULUM DE
L'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA A LES ILLES BALEARS¹**
[\(BOIB núm. 73, de 16 de maig de 2015\)](#)

La Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (BOE núm. 295, de 10 de desembre), modifica l'article 6 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 106, de 4 de maig), per definir el currículum com la regulació dels elements que determinen els processos d'ensenyament-aprenentatge per a cadascun dels ensenyaments. El currículum està integrat pels objectius de cada ensenyament i etapa educativa; les competències, o capacitats per aplicar de manera integrada els continguts propis de cada ensenyament i etapa educativa, amb la finalitat d'aconseguir la realització adequada d'activitats i la resolució eficaç de problemes complexos; els continguts, o conjunts de coneixements, habilitats, destreses i actituds que contribueixen a l'assoliment dels objectius de cada ensenyament i etapa educativa i a l'adquisició de competències; la metodologia didàctica, que comprèn tant la descripció de les pràctiques docents com l'organització de la tasca dels docents; els estàndards i els resultats d'aprenentatge avaluable, i els criteris d'avaluació del grau d'adquisició de les competències i de l'assoliment dels objectius de cada ensenyament i etapa educativa. En l'educació secundària obligatòria els continguts s'ordenen en assignatures, que es classifiquen en matèries i àmbits.

Segons el nou article 6 *bis* de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, introduït per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, correspon al Govern de l'Estat, entre d'altres, el disseny del currículum bàsic en relació amb els objectius, competències, continguts, estàndards i resultats d'aprenentatge avaluable i criteris d'avaluació, que garanteixi el caràcter oficial i la validesa a tot l'Estat de les titulacions a què es refereix aquesta Llei orgànica. En l'article 27 s'estableix que el Govern ha de definir les condicions bàsiques per establir els requisits dels programes de millora de l'aprenentatge i del rendiment des del segon curs de l'educació secundària obligatòria, en els quals s'ha de fer servir una metodologia específica a través d'una organització de continguts, d'activitats pràctiques i, si escau, de matèries diferent de l'establerta amb caràcter general, amb la finalitat que els alumnes puguin cursar el quart curs per la via ordinària i obtenguin el títol de graduat en educació secundària obligatòria.

L'educació secundària obligatòria ha de possibilitar que tots els alumnes accedeixin als elements bàsics de la cultura i adquireixin les competències necessàries que tota persona necessita per realitzar-se i desenvolupar-se personalment.

L'aprenentatge basat en competències es caracteritza per la transversalitat, el dinamisme i el caràcter integral. El procés d'ensenyament-aprenentatge competencial s'ha d'abordar

¹ Aquest Decret ha estat modificat pel Decret 29/2016, de 20 de maig, [\(BOIB núm. 64, de 21 de maig de 2016\)](#)

des de totes les àrees de coneixement i des de les diverses instàncies que conformen la comunitat educativa, tant en els àmbits formals com en els no formals i informals.

Aquest procés d'ensenyament-aprenentatge en les diferents àrees, lògicament, està condicionat per l'edat i les característiques de cada un dels alumnes, però ha d'atendre especialment els aprenentatges imprescindibles per seguir construint esquemes de coneixement en les etapes següents. Les habilitats, les capacitats, les destreses, les actituds i els continguts que assoleixin, fins i tot partint de l'entorn més proper, no seran complets, per tant, si no s'insereixen en el seu context, sobretot en el cas de les assignatures humanístiques i socials. Les idees sobre els entorns naturals, socials i culturals de la nostra comunitat, de l'Estat espanyol i d'Europa com a contextos principals, han d'estar presents en totes les assignatures. El reconeixement i l'estima de les característiques, la cultura i la llengua de la nostra comunitat, des del respecte, el reconeixement i l'interès per les característiques, les cultures i les llengües d'altres indrets, són pilars culturals l'assumpció dels quals és el principal instrument d'integració social i d'adquisició de valors compartits.

L'aprenentatge per competències afavoreix els mateixos processos d'aprenentatge i la motivació per aprendre, a causa de la forta interrelació entre els components: el coneixement de base conceptual no s'aprèn al marge de l'ús, del saber fer; tampoc s'adquireix un coneixement procedimental en absència d'un coneixement de base conceptual que permeti donar sentit a l'acció que es du a terme.

L'etapa de l'educació secundària obligatòria té un valor propi i no sols la funció de preparar els alumnes per accedir a etapes posteriors. Això sí, requereix un lligam fort amb el nivell anterior de l'educació primària, ja que completa el període obligatori de l'ensenyament i té un caràcter terminal pel que fa a la formació general i comuna dels ciutadans que no optin pels ensenyaments postobligatoris. Per aquest motiu, no podem oblidar, en cap moment, el caràcter propedèutic que també té aquesta etapa com a base imprescindible de formació per continuar els estudis, ja sigui la formació professional o el batxillerat.

El rol del docent és fonamental, ja que ha de ser capaç de dissenyar tasques o situacions d'aprenentatge que possibilitin la resolució de problemes, l'aplicació dels coneixements apresos i la promoció de l'activitat dels estudiants. També és fonamental una acció tutorial adequada, que atengui les característiques personals i del grup.

La revisió curricular ha de tenir molt en compte les noves necessitats d'aprenentatge, que han de proporcionar un coneixement sòlid dels continguts que garanteixi l'efectivitat en l'adquisició de les competències. Les claus d'aquest procés de canvi curricular són afavorir una visió interdisciplinària i, de manera especial, possibilitar més autonomia a la funció docent, de manera que permeti satisfer les exigències d'una personalització més gran de l'educació, tenint en compte el principi d'especialització dels professors.

Aquesta nova configuració curricular suposa un important increment en l'autonomia de les administracions educatives i dels centres, que poden decidir les opcions i les vies en què s'especialitzen i fixar l'oferta d'assignatures dels blocs d'assignatures específiques i de lliure configuració autonòmica, en el marc de la programació dels ensenyaments que estableixi cada administració educativa. El sistema és més flexible perquè permet ajustar l'oferta formativa i els seus itineraris a la demanda i a la proximitat de facultats o escoles universitàries i altres centres docents, i afavoreix l'especialització dels centres en funció dels itineraris oferts. Les administracions educatives poden confiar als centres la determinació d'horaris i assignatures i els continguts d'aquestes, dins els límits fixats.

La Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears (BOIB núm. 32 extr., d'1 de març), estableix en l'article 36.2 que correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència de desplegament legislatiu i d'execució de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats.

Mitjançant el Reial decret 1876/1997, de 12 de desembre, sobre el traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a les Illes Balears en matèria d'ensenyament no universitari (BOE núm. 14, de 16 de gener), i d'acord amb la disposició final quarta de la Llei orgànica 8/2013, de 8 de desembre, i l'apartat 1 c de l'article 3 del Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat (BOE núm. 3, de 3 de gener de 2015), el Govern de les Illes Balears pot dictar, en l'àmbit de les seves competències i dins el marc de la regulació i els límits fixats pel Govern de l'Estat, les disposicions que consideri necessàries per complementar el currículum de l'educació secundària obligatòria.

La Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística (BOIB núm. 15, de 20 de maig) i l'article 7 del Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears (BOIB núm. 89, de 17 de juliol), en concordança amb els articles 4 i 35 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, reconeixen la llengua catalana com a pròpia de les Illes Balears i, com a tal, llengua vehicular en l'àmbit de l'ensenyament i oficial en tots els nivells educatius. Aquests textos legals també regulen que les modalitats insulars de la llengua catalana han de ser objecte d'estudi i protecció, sense perjudici de la unitat de la llengua.

La Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, estableix que el domini d'una segona o fins i tot d'una tercera llengua estrangera s'ha convertit en una prioritat en l'educació com a conseqüència del procés de globalització en el qual vivim, a més de ser una de les principals carències del nostre sistema educatiu.

Aquesta Llei també incorpora com a novetats, entre d'altres, el lliurament d'un informe anomenat *consell orientador*, en què es proposa l'itinerari més adequat per a cada alumne; nous programes de millora de l'aprenentatge i del rendiment; les opcions d'ensenyaments acadèmics i d'ensenyaments aplicats; una nova matèria de valors ètics com a alternativa a la religió; límits a la promoció en l'educació secundària obligatòria, i una nova avaluació final individualitzada.

Per tot això, a proposta de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats, havent consultat el Consell Escolar, d'acord amb el Consell Consultiu i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de dia 15 de maig de 2016,

DECRET

Article 1

Objecte i àmbit d'aplicació

1. Aquest Decret, d'acord amb la disposició final quarta de la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, constitueix el desplegament normatiu per a l'educació secundària obligatòria del que disposa l'article 6 *bis* de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, i integra el que regula el Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'educació secundària obligatòria i el batxillerat.
2. Aquest Decret és d'aplicació als centres docents públics i privats de les Illes Balears que imparteixen els ensenyaments de l'educació secundària obligatòria, respectant els principis d'organització interna propis dels centres privats no concertats.

Article 2

Principis generals

1. L'etapa de l'educació secundària obligatòria, que té caràcter obligatori i gratuït, constitueix, juntament amb l'educació primària, l'educació bàsica. Comprèn quatre cursos acadèmics, que es cursen ordinàriament entre els dotze i els setze anys d'edat. Amb caràcter general, els alumnes tenen dret a romandre-hi escolaritzats en règim ordinari fins als divuit anys, complerts l'any en què finalitza el curs.
2. En aquesta etapa s'ha de posar una atenció especial a l'orientació educativa i professional dels alumnes.
3. L'educació secundària obligatòria s'organitza d'acord amb els principis d'educació comuna i d'atenció a la diversitat dels alumnes. Les mesures d'atenció a la diversitat en aquesta etapa estan orientades a respondre a les necessitats educatives concretes dels

alumnes, a assolir els objectius de l'educació secundària obligatòria i a adquirir les competències corresponents, i no poden suposar, en cap cas, una discriminació que els impedeixi d'assolir aquests objectius i competències i la titulació corresponent.

4. Els centres que imparteixen els ensenyaments de l'educació secundària obligatòria han d'adoptar mesures d'acolliment i adaptació per als alumnes que s'incorporin en qualsevol moment de l'etapa. La Direcció General de Planificació i Infraestructures Educatives ha d'adoptar les mesures necessàries per fer una distribució equilibrada d'aquests alumnes entre els centres sostinguts amb fons públics.
5. L'educació secundària obligatòria ha de ser impartida pels professors que estableix l'article 94 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig.
6. L'educació secundària obligatòria ha de mantenir la coherència necessària amb l'educació primària i les etapes postobligatòries, a fi d'assegurar una transició adequada dels alumnes entre etapes i facilitar la continuïtat del seu procés educatiu.
7. La Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats ha de fomentar en l'educació la qualitat, la coeducació, l'equitat, la igualtat d'oportunitats, la inclusió, la no-discriminació per raó de discapacitat, les mesures de flexibilització i les alternatives metodològiques, les adaptacions curriculars, l'accessibilitat universal, el disseny universal, l'atenció a la diversitat i totes les mesures que siguin necessàries per aconseguir que els alumnes puguin accedir a una educació de qualitat en igualtat d'oportunitats.
8. En totes les situacions educatives de l'àmbit escolar han d'estar implícits els valors que sustenten l'educació per a la democràcia i per al coneixement i la pràctica dels drets humans, l'educació moral i cívica, l'educació per a la igualtat d'oportunitats, l'educació per a la pau, l'educació per a la igualtat dels drets i deures de les persones, l'educació per a la interculturalitat i per a la construcció europea, l'educació ambiental i del consumidor, l'educació viària, l'educació per a la salut i l'educació sexual, atès que aquests àmbits no es poden treballar de manera aïllada, ja que estan íntimament relacionats entre si, amb les competències clau i amb totes les matèries del currículum.

Article 3

Finalitats

Les finalitats de l'educació secundària obligatòria són les següents:

- a) Aconseguir que els alumnes assoleixin els elements bàsics de la cultura, especialment en els aspectes lingüístic, humanístic, artístic, científic i tecnològic.

- b) Adquirir i consolidar hàbits de disciplina, d'estudi i de feina que afavoreixin l'aprenentatge autònom i el desenvolupament de les capacitats que possibilitin la formació contínua al llarg de la vida.
- c) Capacitar els alumnes perquè s'incorporin a estudis posteriors i perquè s'insereixin en el món laboral.
- d) Formar els alumnes perquè exerceixin els seus drets i obligacions com a ciutadans.
- e) Fomentar la consciència de pertànyer a la comunitat de les Illes Balears i contribuir al coneixement i la valoració del patrimoni lingüístic, històric, artístic, cultural i ambiental.

Article 4 **Objectius²**

L'educació secundària obligatòria ha de contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats que els permetin:

- a) Assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets amb respecte cap als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i els grups, exercitar-se en el diàleg garantint els drets humans i la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, com a valors comuns d'una societat plural, i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.
- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i feina individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- c) Valorar i respectar la diferència de sexes i la igualtat de drets i oportunitats entre aquests. Rebutjar la discriminació de les persones per raó de sexe o per qualsevol altra condició o circumstància personal o social. Rebutjar els estereotips que suposin discriminació entre homes i dones, així com qualsevol manifestació de violència contra la dona.
- d) Enfortir les seves capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seves relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Adquirir una preparació bàsica i responsable en el camp de les tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació. Valorar la necessitat de fer un ús segur i responsable de les tecnologies digitals, tenint cura de gestionar la pròpia identitat digital i respectant la dels altres.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diferents disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.

² Apartats e) i j) redactats d'acord amb el Decret 29/2016, de 20 de maig, esmentat en la nota 1.

- g) Desenvolupar l'esperit creatiu i emprenedor i, a la vegada, desenvolupar actituds de confiança en un mateix, de participació, de sentit crític, d'iniciativa personal i la capacitat d'aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.
- h) Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en llengua catalana i en llengua castellana, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de les seves literatures.
- i) Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.
- j) Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història i el patrimoni artístic i cultural, especialment els corresponents a les Illes Balears, reforçar el sentiment de pertinença a l'àmbit cultural i lingüístic català i entendre la diversitat lingüística i cultural com un dret dels pobles i dels individus.
- k) Valorar la diversitat de cultures i societats, i desenvolupar actituds de respecte envers la seva llengua, les seves tradicions, els seus costums i el seu patrimoni artístic i cultural.
- l) Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar les diferències, consolidar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seva diversitat. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura dels éssers vius i el medi ambient, i contribuir a conservar-lo i millorar-lo.
- m) Valorar, gaudir, interpretar críticament i produir amb propietat, autonomia i creativitat missatges que emprin codis artístics, científics i tècnics amb la finalitat d'enriquir les possibilitats de comunicació i d'expressió.

Article 5

Definicions

1. Als efectes d'aquest Decret, s'entén per *currículum* la regulació dels aspectes que determinen els processos d'ensenyament-aprenentatge.
2. El currículum està integrat pels elements següents:
 - a) *Objectius*: referents relatius als assoliments que l'alumne ha d'atènyer en finalitzar el procés educatiu, com a resultat de les experiències d'ensenyament-aprenentatge intencionalment planificades amb aquesta finalitat.
 - b) *Competències*: capacitats per aplicar de manera integrada els continguts propis de l'etapa educativa per aconseguir dur a terme activitats adequadament i resoldre problemes complexos eficaçment.
 - c) *Continguts*: conjunt de coneixements, habilitats, destreses i actituds que contribueixen a assolir els objectius de l'etapa i a adquirir competències. Els continguts s'ordenen en assignatures, que es classifiquen en matèries i àmbits.

- d) *Estàndards d'aprenentatge avaluables*: especificacions dels criteris d'avaluació que permeten definir els resultats d'aprenentatge i que concreten el que l'alumne ha de saber, comprendre i saber fer en cada assignatura. Han de ser observables, mesurables i avaluables i han de permetre graduar el rendiment o l'assoliment atès. El seu disseny ha de contribuir i facilitar el disseny de proves estandarditzades i comparables.
- e) *Criteris d'avaluació*: el referent específic per avaluar l'aprenentatge dels alumnes. Descriuen el que es vol valorar i que els alumnes han d'assolir, tant en coneixements com en competències; responen al que es pretén aconseguir en cada assignatura.
- f) *Metodologia didàctica*: conjunt d'accions, estratègies i procediments organitzats i planificats pels professors, de manera conscient i reflexiva, amb la finalitat de possibilitar l'aprenentatge dels alumnes i l'assoliment dels objectius plantejats.

Article 6

Competències clau

1. Als efectes d'aquest Decret, les competències clau del currículum són les següents:
 - a) Comunicació lingüística.
 - b) Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.
 - c) Competència digital.
 - d) Aprendre a aprendre.
 - e) Competències socials i cíviques.
 - f) Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.
 - g) Consciència i expressions culturals.
2. Per adquirir eficaçment les competències i integrar-les efectivament en el currículum, s'han de dissenyar activitats d'aprenentatge que permetin als alumnes avançar cap als resultats d'aprenentatge de més d'una competència alhora.
3. S'ha de potenciar el desenvolupament de la comunicació lingüística i de la competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

Article 7

Principis metodològics i pedagògics

1. En aquesta etapa s'ha de posar un èmfasi especial en l'atenció a la diversitat dels alumnes, en l'atenció personalitzada orientada a aconseguir el màxim desenvolupament de cada un dels alumnes i en la resposta a les dificultats d'aprenentatge identificades prèviament o a les que vagin sorgint al llarg de l'etapa.

2. La metodologia didàctica ha de ser fonamentalment comunicativa, activa, participativa i adreçada a l'assoliment dels objectius, especialment els aspectes més directament relacionats amb les competències clau. S'han de fomentar els mètodes que impliquen desenvolupar la capacitat de resoldre problemes, mètodes de recerca i d'investigació i l'ús habitual de les tecnologies de la informació i la comunicació.
3. L'acció educativa ha de procurar la integració dels aprenentatges posant de manifest les relacions entre les matèries i la seva vinculació amb la realitat. També s'ha de promoure la feina en equip i afavorir una progressiva autonomia dels alumnes que contribueixi a desenvolupar la capacitat d'aprendre per si mateixos.
4. Sens perjudici del tractament específic que se'n fa en les matèries de l'àmbit lingüístic, s'han de planificar activitats que fomentin la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita i el desenvolupament de la capacitat per dialogar i expressar-se en públic. La lectura i la consolidació de l'hàbit lector són una responsabilitat que recau en totes les matèries del currículum.³
5. S'ha de fomentar la feina en equip dels professors i s'ha d'afavorir la coordinació dels integrants dels equips docents.

Article 8

Procés d'aprenentatge i atenció personalitzada

1. Els centres han d'elaborar les seves propostes pedagògiques per a aquesta etapa des de la consideració a l'atenció a la diversitat i a l'accés de tots els alumnes a l'educació comuna. Així mateix, han d'arbitrar mètodes que tinguin en compte els diferents ritmes d'aprenentatge, que afavoreixin la capacitat d'aprendre per si mateixos i promoguin l'aprenentatge en equip.
2. En aquesta etapa educativa s'ha de posar una atenció especial a l'adquisició i el desenvolupament de les competències i s'ha de fomentar la correcta expressió oral i escrita i l'ús de les matemàtiques.
3. La tutoria i l'orientació educativa, acadèmica i professional, que formen part de la funció docent, han de tenir una consideració especial en aquesta etapa. Totes les activitats de tutoria i orientació han de quedar reflectides en la planificació de l'acció tutorial i d'orientació.
4. Cada grup d'alumnes ha de tenir un professor com a tutor, que ha de designar el director del centre, a proposta del cap d'estudis. La funció tutorial implica coordinar

³ Apartat redactat d'acord amb el Decret 29/2016, de 20 de maig, esmentat en la nota 1.

les activitats de tutoria i dur a terme el conjunt d'accions educatives que contribueixen a fer que l'alumne adquireixi les competències clau, a orientar-lo, dirigir-lo i donar-li suport en el procés educatiu per assolir la seva maduresa i autonomia. Aquesta acció tutorial ha d'atendre al desenvolupament intel·lectual, afectiu, psicomotriu, social i moral dels alumnes i ha de permetre tractar aquells aspectes que també són part de la seva formació però que generalment resten fora de les programacions específiques. D'aquesta manera, contribueix a la formació de la personalitat i afavoreix la reflexió sobre els factors personals i les exigències socials que condicionen els seus desitjos i decisions pel que fa al seu futur.

5. L'assessorament específic en orientació personal, acadèmica i professional contribueix a orientar l'elecció de les matèries i de les diferents opcions d'ensenyament al quart curs i a coordinar els processos d'acollida al centre docent i de transició al món laboral o acadèmic en concloure el període d'escolarització obligatòria.
6. L'acció tutorial és responsabilitat del conjunt dels professors que imparteixen docència a un mateix grup d'alumnes. El tutor, a més de les funcions que li són pròpies, és responsable de coordinar l'acció tutorial.
7. Els equips docents han de col·laborar per prevenir els problemes d'aprenentatge i de convivència que puguin presentar-se i han de compartir tota la informació que sigui necessària per treballar de manera coordinada en el compliment de les seves funcions. Amb aquesta finalitat, s'han de planificar, dins el període de permanència dels professors al centre, horaris específics per a les reunions de coordinació.
8. L'acció tutorial ha de contribuir al desenvolupament d'una dinàmica positiva en el grup classe i a la implicació dels alumnes i les seves famílies en el funcionament del centre. L'acció tutorial ha d'emmarcar el conjunt d'actuacions que tenen lloc en un centre educatiu, amb la integració de les funcions del tutor i les actuacions d'altres professionals i organitzacions.
9. El director, a proposta del cap d'estudis, o del titular, en el cas dels centres concertats, ha de designar la persona responsable de la tutoria entre els professors que imparteixin docència a tot el grup d'alumnes, preferentment entre els que imparteixin un major nombre d'hores de docència al grup.⁴
10. S'ha de promoure el desenvolupament de fórmules de tutoria compartida i personalitzada que possibilitin un assessorament individualitzat i estable al llarg de l'etapa.

⁴ Apartat redactat d'acord amb el Decret 29/2016, de 20 de maig, esmentat en la nota 1.

Article 9

Organització general

1. L'etapa de l'educació secundària obligatòria s'organitza en matèries i comprèn dos cicles, el primer de tres cursos escolars i el segon d'un. El segon cicle o quart curs de l'educació secundària obligatòria té un caràcter fonamentalment propedèutic.
2. Les matèries s'agrupen en tres blocs d'assignatures:
 - a) Assignatures troncal.
 - b) Assignatures específiques.
 - c) Assignatures de lliure configuració autonòmica.

Article 10⁵

Estructura i organització del primer cicle

1. Els alumnes han de cursar al primer i al segon curs les següents matèries generals del bloc d'assignatures troncal:
 - a) Biologia i geologia al primer curs.
 - b) Física i química al segon curs.
 - c) Geografia i història a ambdós cursos.
 - d) Llengua castellana i literatura a ambdós cursos.
 - e) Matemàtiques a ambdós cursos.
 - f) Primera llengua estrangera a ambdós cursos.
2. Els alumnes han de cursar al tercer curs les següents matèries generals del bloc d'assignatures troncal:
 - a) Biologia i geologia.
 - b) Física i química.
 - c) Geografia i història.
 - d) Llengua castellana i literatura.
 - e) Primera llengua estrangera.

Com a matèria d'opció, han de cursar en el bloc d'assignatures troncal o bé matemàtiques orientades als ensenyaments acadèmics o bé matemàtiques orientades als ensenyaments aplicats, a elecció dels pares o tutors legals o, si escau, dels alumnes.

3. Els alumnes han de cursar les següents matèries del bloc d'assignatures específiques:

⁵ Apartats 3 i 4 redactats d'acord amb el Decret 29/2016, de 20 de maig, esmentat en la nota 1.

- a) Educació física a cada un dels cursos.
- b) Valors ètics o Religió, a elecció dels pares o tutors legals o, si escau, de l'alumne, a cada un dels cursos. Per tal de fer efectiva la possibilitat d'elecció, els centres han d'oferir obligatòriament les matèries de Valors ètics i Religió a cada curs.
- c) Al primer curs, les matèries següents:
 - Educació plàstica, visual i audiovisual I.
 - Música I.
- d) Al segon curs, les matèries següents:
 - Tecnologia I.
 - Una matèria que s'ha de triar entre les següents:
 - Educació plàstica, visual i audiovisual II.
 - Música II.
 - Segona llengua estrangera.
- e) Al tercer curs, les matèries següents:
 - Tecnologia II.
 - Una matèria que s'ha de triar entre les següents:
 - Cultura clàssica.
 - Educació plàstica, visual i audiovisual II.
 - Iniciació a l'activitat emprenedora i empresarial.
 - Música II.
 - Segona llengua estrangera.

Els centres han d'oferir obligatòriament la matèria de Segona llengua estrangera al segon curs i al tercer.

Els alumnes que, al segon curs, hagin cursat Educació plàstica, visual i audiovisual II o Música II no poden tornar a cursar aquestes matèries al tercer curs.

4. Els alumnes han de cursar la matèria de Llengua catalana i literatura del bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica a cada un dels cursos.

Les matèries de Llengua catalana i literatura i de Llengua castellana i literatura han de rebre un tractament anàleg. En les programacions docents d'aquestes dues matèries s'ha de reflectir la feina conjunta en relació amb els continguts, els objectius, els aspectes metodològics i l'avaluació.

Article 11

Estructura i organització del segon cicle

1. Els pares o tutors legals o, si escau, els alumnes poden triar cursar el quart curs de l'educació secundària obligatòria per una de les dues opcions següents:

- a) Opció d'ensenyaments acadèmics per a la iniciació al batxillerat.
- b) Opció d'ensenyaments aplicats per a la iniciació a la formació professional.

A aquest efecte, no són vinculants les opcions cursades al tercer curs de l'educació secundària obligatòria.

2. En l'opció d'ensenyaments acadèmics, els alumnes han de cursar les següents matèries generals del bloc d'assignatures troncal:

- a) Geografia i història.
- b) Llengua castellana i literatura.
- c) Matemàtiques orientades als ensenyaments acadèmics.
- d) Primera llengua estrangera.

També han de cursar dues matèries d'opció entre les següents:

- a) Biologia i geologia.
- b) Economia.
- c) Física i química.
- d) Llatí.

3. En l'opció d'ensenyaments aplicats, els alumnes han de cursar les següents matèries generals del bloc d'assignatures troncal:

- a) Geografia i història.
- b) Llengua castellana i literatura.
- c) Matemàtiques orientades als ensenyaments aplicats.
- d) Primera llengua estrangera.

També han de cursar dues matèries d'opció entre les següents:

- a) Ciències aplicades a l'activitat professional.
- b) Iniciació a l'activitat emprendora i empresarial.
- c) Tecnologia.

4. Els alumnes han de cursar les següents matèries del bloc d'assignatures específiques:

- a) Educació física.
- b) Valors ètics o religió, a elecció dels pares o tutors legals o, si escau, de l'alumne.
- c) Una de les matèries següents:
 - Una matèria no cursada per l'alumne del bloc d'assignatures troncales de qualsevol opció d'ensenyament, que ha de ser considerada específica a tots els efectes.
 - Arts escèniques i dansa.
 - Cultura científica.
 - Cultura clàssica.
 - Educació plàstica, visual i audiovisual.
 - Filosofia.
 - Música.
 - Segona llengua estrangera.
 - Tecnologies de la informació i la comunicació

Els centres han d'oferir obligatòriament la matèria de segona llengua estrangera.

Amb l'objectiu d'orientar l'elecció dels alumnes, els centres poden agrupar, en diferents itineraris, les matèries d'opció del bloc d'assignatures troncales i les del bloc d'assignatures específiques. Només es pot limitar l'elecció dels alumnes de les matèries i els itineraris oferts pel centre quan hi hagi un nombre insuficient d'alumnes per a alguna d'aquestes opcions, a partir de criteris objectius establerts prèviament per la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres.⁶

3. Els alumnes han de cursar la matèria de llengua catalana i literatura del bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica.

Les matèries de llengua catalana i literatura i de llengua castellana i literatura han de rebre un tractament anàleg.

Article 12

Currículums

1. Els centres docents han de desplegar, completar i concretar, si escau, els currículums de les diferents assignatures establerts en els annexos d'aquest Decret mitjançant la concreció curricular corresponent.
2. Els currículums de les assignatures troncales es recullen en l'annex 1.

⁶ Paràgraf modificat pel Decret 29/2016, de 20 de maig, esmentat en la nota 1.

3. Els currículums de les assignatures específiques es recullen en l'annex 2.
4. El currículum de l'assignatura de lliure configuració autonòmica es recull en l'annex 3.

Article 13

Elements transversals

1. Sense perjudici del seu tractament específic en algunes de les matèries de l'etapa, la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, les tecnologies de la informació i la comunicació, l'emprenedoria i l'educació cívica i constitucional s'han de treballar en totes les matèries.
2. S'ha de fomentar el desenvolupament dels valors que promoguin la igualtat efectiva entre homes i dones i la prevenció de la violència de gènere, i dels valors inherents al principi d'igualtat de tracte i de no-discriminació per qualsevol condició o circumstància personal o social. S'han d'evitar els comportaments i els continguts sexistes i els estereotips que suposin discriminació.
3. S'ha de fomentar l'aprenentatge de la prevenció i la resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits de la vida personal, familiar i social, així com dels valors que sustenten la llibertat, la pau, la justícia, la igualtat, el pluralisme polític, la democràcia, el respecte als drets humans i a les persones amb discapacitat, el rebuig a la violència, el respecte i la consideració a les víctimes del terrorisme, la pluralitat, el respecte a l'Estat de dret i la prevenció del terrorisme i de qualsevol altre tipus de violència.
4. La Conselleria d'Educació i Universitat i els centres docents han de fomentar mesures perquè els alumnes participin en activitats que els permetin desenvolupar la creativitat, la sensibilitat artística, l'autonomia, la iniciativa, la feina en equip, l'esperit emprenedor, la confiança en un mateix i el sentit crític.⁷
5. La Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats i els centres docents han d'adoptar mesures perquè l'activitat física i la dieta equilibrada formin part del comportament juvenil. A aquest efecte, s'ha de promoure que els alumnes practiquin diàriament esport i exercici físic, en els termes i les condicions que, seguint les recomanacions dels organismes competents, garanteixin un desenvolupament adequat per afavorir una vida activa, saludable i autònoma. El disseny, la coordinació i la supervisió de les mesures que a aquest efecte s'adoptin al centre educatiu han de ser assumits pels professors amb qualificació o especialització adequada en aquests àmbits.

⁷ Apartat redactat d'acord amb el Decret 29/2016, de 20 de maig, esmentat en la nota 1.

6. En l'àmbit de l'educació i la seguretat viàries, la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats i els centres docents han de promoure accions per millorar la convivència i prevenir els accidents de trànsit, perquè els alumnes coneguin els seus drets i deures com a usuaris de les vies, en qualitat de vianants, viatgers i conductors de bicicletes o vehicles a motor, respectin les normes i els senyals, i s'afavoreixi la convivència, la tolerància, la prudència, l'autocontrol, el diàleg i l'empatia amb actuacions adequades tendents a evitar els accidents de trànsit i les seves seqüeles.

Article 14 **Calendari**

1. El calendari escolar de l'educació secundària obligatòria ha de comprendre un mínim de 175 dies lectius.
2. En qualsevol cas, en el còmput del calendari escolar s'hi han d'incloure els dies dedicats a l'avaluació final individualitzada prevista en l'article 19.

Article 15 **Horari**

1. La distribució de l'horari lectiu setmanal s'ha d'establir mitjançant una ordre del conseller d'Educació, Cultura i Universitats.
2. Els centres docents, a l'hora de formular la programació general anual, han d'organitzar l'horari escolar, el qual, d'acord amb la normativa vigent, ha de ser supervisat pel Departament d'Inspecció Educativa.

Article 16 **Llengües d'ensenyament** Derogat⁸

Article 17 **Avaluacions**

1. Els referents per comprovar el grau d'adquisició de les competències i l'assoliment dels objectius de l'etapa en l'avaluació de les matèries són els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluables que figuren en els annexos d'aquest Decret.
2. L'avaluació del procés d'aprenentatge dels alumnes de l'educació secundària obligatòria ha de ser contínua, formativa i integradora. En el procés d'avaluació

⁸ Article derogat pel Decret 29/2016, de 20 de maig, esmentat en la nota 1.

contínua, quan el progrés d'un alumne no sigui l'adequat, s'han d'establir mesures de reforç educatiu. Aquestes mesures s'han d'adoptar en qualsevol moment del curs, tan aviat com es detectin les dificultats, i han d'estar dirigides a garantir l'adquisició de les competències imprescindibles per continuar el procés educatiu.

L'avaluació dels aprenentatges dels alumnes ha de tenir un caràcter formatiu i ser un instrument per millorar tant els processos d'ensenyament com els processos d'aprenentatge. L'avaluació del procés d'aprenentatge dels alumnes ha de ser integradora, i s'ha de tenir en compte des de totes i cadascuna de les assignatures la consecució dels objectius establerts per a l'etapa i el corresponent desenvolupament de les competències. El caràcter integrador de l'avaluació no ha d'impedir que els professors facin de manera diferenciada l'avaluació de cada assignatura tenint en compte els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluable de cada una.

3. S'han d'establir les mesures més adequades perquè les condicions de realització de les avaluacions, inclosa l'avaluació final individualitzada de l'etapa, s'adaptin a les necessitats dels alumnes amb necessitats educatives especials. Aquestes adaptacions no s'han de tenir en compte en cap cas per minorar les qualificacions obtingudes.
4. Els professors han d'avaluar tant els aprenentatges dels alumnes com els processos d'ensenyament i la seva pròpia pràctica docent, per a la qual cosa han d'establir indicadors d'assoliment en les programacions docents.
5. La Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats ha de garantir el dret dels alumnes a una avaluació objectiva i en la qual la dedicació, l'esforç i el rendiment siguin valorats i reconeguts amb objectivitat, per a la qual cosa ha d'establir els procediments oportuns.
6. L'equip docent, constituït pels professors de l'alumne i coordinat pel tutor, ha d'actuar de manera col·legiada al llarg del procés d'avaluació i en l'adopció de les decisions resultants d'aquest, en el marc del que estableixi el conseller d'Educació, Cultura i Universitats mitjançant una ordre. El procés i els documents d'avaluació es regeixen pel Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, i per la corresponent ordre del conseller d'Educació, Cultura i Universitats.
7. A fi de facilitar als alumnes la recuperació de les matèries amb avaluació negativa, el conseller d'Educació, Cultura i Universitats ha de regular, mitjançant una ordre, les condicions perquè els centres organitzin les oportunes proves extraordinàries i els programes individualitzats.

Article 18

Promoció i permanència

1. La decisió sobre la promoció de l'alumne d'un curs a un altre, dins l'etapa, ha de ser adoptada de forma col·legiada per l'equip docent de l'alumne, atenent l'assoliment dels objectius de l'etapa i el grau d'adquisició de les competències corresponents.

La repetició de curs es considera una mesura de caràcter excepcional, que s'ha de prendre després d'haver esgotat les mesures ordinàries de reforç i suport per resoldre les dificultats d'aprenentatge de l'alumne.

2. Els alumnes han de promocionar de curs quan hagin superat totes les matèries cursades o tinguin una avaluació negativa en dues matèries com a màxim, i han de repetir curs quan tinguin una avaluació negativa en tres o més matèries o en dues matèries que siguin matemàtiques i llengua catalana i literatura o matemàtiques i llengua castellana i literatura.

De forma excepcional, l'equip docent pot decidir la promoció d'un alumne amb avaluació negativa en tres matèries quan es donin conjuntament les condicions següents:

- a) Que dues de les matèries amb avaluació negativa no siguin simultàniament matemàtiques i llengua catalana i literatura o matemàtiques i llengua castellana i literatura.
- b) Que l'equip docent consideri que la naturalesa de les matèries amb avaluació negativa no impedeix a l'alumne seguir amb èxit el curs següent, que té expectatives favorables de recuperació i que la promoció beneficiarà la seva evolució acadèmica.
- c) Que s'apliquin a l'alumne les mesures d'atenció educativa proposades en el consell orientador a què fa referència l'apartat 5 d'aquest article.

Es pot autoritzar també de forma excepcional la promoció d'un alumne amb avaluació negativa en dues matèries que siguin matemàtiques i llengua catalana i literatura o matemàtiques i llengua castellana i literatura de forma simultània quan l'equip docent consideri que l'alumne pot seguir amb èxit el curs següent, que té expectatives favorables de recuperació i que la promoció beneficiarà la seva evolució acadèmica, i sempre que s'apliquin a l'alumne les mesures d'atenció educativa proposades en el consell orientador al qual es refereix l'apartat 5 d'aquest article.

Als efectes d'aquest apartat, les matèries amb la mateixa denominació en diferents cursos de l'educació secundària obligatòria es consideren matèries diferents.

3. Qui promocioni sense haver superat totes les matèries ha de matricular-se de les matèries no superades, seguir els programes de reforç que estableixi el centre i superar les avaluacions corresponents en els programes de reforç esmentats.

4. L'alumne que no promocioni ha de romandre un any més al mateix curs. Aquesta mesura se li pot aplicar al mateix curs una sola vegada i dues vegades com a màxim dins l'etapa. Quan aquesta segona repetició s'hagi de produir al tercer o al quart curs, té dret a romandre cursant l'educació secundària obligatòria en règim ordinari fins als dinou anys d'edat, complerts l'any en què finalitzi el curs. Excepcionalment, pot repetir una segona vegada el quart curs si no ha repetit als cursos anteriors de l'etapa.

Aquesta mesura ha d'anar acompanyada d'un pla específic personalitzat, orientat a la superació de les dificultats detectades al curs anterior. Els centres han d'organitzar aquest pla d'acord amb allò que estableixi el conseller d'Educació, Cultura i Universitats mitjançant l'ordre corresponent.

5. Al final de cada un dels cursos de l'educació secundària obligatòria s'ha de lliurar als pares, als tutors legals o, si escau, a l'alumne un consell orientador, que ha d'incloure una proposta de l'itinerari més adequat per a l'alumne, així com la identificació, mitjançant un informe motivat, del grau d'assoliment dels objectius de l'etapa i d'adquisició de les competències corresponents que justifiqui la proposta. Si es considera necessari, el consell orientador pot incloure una recomanació sobre la incorporació a un programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment o a un cicle de formació professional bàsica.

Article 19

Avaluació final individualitzada de l'educació secundària obligatòria

1. En finalitzar el quart curs, els alumnes han de fer una avaluació final individualitzada, en la qual s'ha de comprovar l'assoliment dels objectius de l'etapa i el grau d'adquisició de les competències en relació amb les matèries corresponents.

Els alumnes poden fer l'avaluació final individualitzada per l'opció d'ensenyaments acadèmics o per la d'ensenyaments aplicats, amb independència de l'opció cursada al quart curs de l'educació secundària obligatòria, o per ambdues opcions en la mateixa convocatòria.

Les matèries de què s'han d'examinar els alumnes són les següents:

- a) Llengua catalana i literatura.
- b) Llengua castellana i literatura.
- c) Geografia i història.
- d) Matemàtiques orientades als ensenyaments acadèmics o matemàtiques orientades als ensenyaments aplicats, segons l'opció triada.
- e) Primera llengua estrangera.

- f) Una matèria del bloc d'assignatures específiques cursada a qualsevol dels cursos, que no sigui educació física, valors ètics o religió.
 - g) En el cas que s'examinin per l'opció feta al quart curs, les dues matèries troncales d'opció cursades.
 - h) En el cas que s'examinin per l'opció no feta al quart curs, dues matèries troncales d'opció d'aquests ensenyaments, triades pels mateixos alumnes.
2. Poden presentar-se a aquesta avaluació els alumnes que hagin obtingut o bé una avaluació positiva en totes les matèries o bé una avaluació negativa en un màxim de dues matèries sempre que no siguin simultàniament matemàtiques i llengua catalana i literatura o matemàtiques i llengua castellana i literatura. Les matèries amb la mateixa denominació als diferents cursos de l'educació secundària obligatòria es consideren matèries diferents.
 3. El Ministeri d'Educació, Cultura i Esport ha d'establir les característiques de les proves per a tot el sistema educatiu espanyol, i per a cada convocatòria les ha de dissenyar i n'ha de fixar el contingut. La Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats ha d'establir les característiques de la prova de llengua catalana i literatura, i per a cada convocatòria l'ha de dissenyar i n'ha de fixar el contingut.
 4. S'han de dur a terme almenys dues convocatòries anuals, una d'ordinària i una altra d'extraordinària.
 5. La superació d'aquesta avaluació requereix una qualificació igual o superior a 5 punts sobre 10.
 6. Els alumnes que no hagin superat l'avaluació final individualitzada per l'opció triada o que desitgin augmentar la qualificació final de l'educació secundària obligatòria poden repetir-la en convocatòries successives, havent-ho sol·licitat prèviament. Els alumnes que hagin superat aquesta avaluació per una opció poden presentar-s'hi de nou per l'altra opció si ho desitgen i, si no la superaren en primera convocatòria, poden repetir-la en convocatòries successives, havent-ho sol·licitat prèviament.

La qualificació de l'avaluació final individualitzada és la més alta de les obtingudes en les convocatòries en què l'alumne s'hagi presentat.

No és necessari que els alumnes que es presentin en segona o successives convocatòries s'avaluïn de nou de les matèries que ja hagin superat, llevat que desitgin augmentar-ne la qualificació final.

La Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats ha d'oferir cursos presencials o a distància adreçats als alumnes que, havent-se presentat a l'avaluació final

individualitzada, no l'han superada. Aquests alumnes no poden repetir el quart curs de l'educació secundària obligatòria.

7. Els centres docents, d'acord amb els resultats obtinguts pels seus alumnes i en funció del diagnòstic i la informació proporcionats per aquests resultats, han d'establir mesures ordinàries o extraordinàries en relació amb les seves propostes curriculars i pràctica docent. Aquestes mesures s'han de fixar en plans de millora de resultats col·lectius o individuals que permetin, en col·laboració amb les famílies i emprant els recursos de suport educatiu facilitats per la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, incentivar la motivació i l'esforç dels alumnes per resoldre les dificultats.

Article 20

Títol de graduat en educació secundària obligatòria

1. Per obtenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria és necessari superar l'avaluació final individualitzada i obtenir una qualificació final de l'etapa igual o superior a 5 punts sobre 10, que es dedueix de la ponderació següent:
 - a) Amb un pes del 70 %, la mitjana de les qualificacions numèriques obtingudes a cada una de les matèries cursades en l'educació secundària obligatòria.
 - b) Amb un pes del 30 %, la nota obtinguda en l'avaluació final individualitzada de l'educació secundària obligatòria. En el cas que l'alumne hagi superat aquesta avaluació per les dues opcions a què es refereix l'article 19, per calcular la qualificació final s'ha de tenir en compte la nota més alta.
2. També es pot obtenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria mitjançant la superació de la prova per a persones majors de divuit anys. En aquest cas, la qualificació final de l'educació secundària obligatòria és l'obtinguda en aquesta prova.
3. El títol de graduat en educació secundària obligatòria permet accedir als ensenyaments postobligatoris recollits en l'article 3.4 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'acord amb els requisits que s'estableixen per a cada ensenyament.
4. En el títol hi ha de constar l'opció o les opcions per les quals s'ha duit a terme l'avaluació final individualitzada, així com la qualificació final de l'educació secundària obligatòria. També s'hi ha de fer constar, mitjançant una diligència o un annex, la nova qualificació final de l'educació secundària obligatòria si l'alumne es presenti de nou a l'avaluació per la mateixa opció per augmentar la qualificació final. També s'hi ha de fer constar, mitjançant una diligència o un annex, la superació de l'avaluació final per una opció diferent de la que ja consti en el títol; en aquest cas la qualificació final ha de ser la més alta.

Article 21

Certificats

1. Els alumnes que cursin l'educació secundària obligatòria i no obtenguin el títol a què es refereix l'anterior article han de rebre un certificat amb caràcter oficial i validesa a tot l'Estat espanyol. Aquest certificat ha de ser emès pel centre docent en el qual l'estudiant hagi estat matriculat el darrer curs escolar, i s'hi han de consignar els elements següents:
 - a) Dades oficials identificatives del centre docent.
 - b) Nom i document acreditatiu de la identitat de l'estudiant.
 - c) Data de començament i acabament de l'escolaritat.
 - d) Matèries o àmbits cursats amb les qualificacions obtingudes els anys que ha romàs escolaritzat en l'educació secundària obligatòria.
 - e) Informe de la junta d'avaluació del darrer curs escolar en què hagi estat matriculat, en el qual s'ha d'indicar el grau d'assoliment dels objectius de l'etapa i d'adquisició de les competències corresponents, així com la formació complementària que hauria de cursar per obtenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria.
2. Quan un alumne s'hagi d'incorporar a un cicle de formació professional bàsica, se li ha de lliurar un certificat dels estudis cursats, amb el contingut indicat en els paràgrafs *a-d* de l'apartat anterior i un informe sobre el grau d'assoliment dels objectius de l'etapa i d'adquisició de les competències corresponents.

Article 22

Alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu

1. D'acord amb el que indiquen els articles 71-79 *bis* de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, els alumnes que requereixin una atenció educativa diferent de l'ordinària —perquè presenten necessitats educatives especials, per dificultats específiques d'aprenentatge, per trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat, per altes capacitats intel·lectuals, per haver-se incorporat tard al sistema educatiu o per condicions personals o d'història escolar—, amb la finalitat que puguin assolir el màxim desenvolupament possible de les seves capacitats personals i, en tot cas, els objectius establerts amb caràcter general per a tots els alumnes, han de rebre un suport educatiu específic i, si cal, s'han d'establir les mesures curriculars i organitzatives oportunes que assegurin un progrés adequat.

L'adopció de mesures de suport s'ha de dur a terme en qualsevol moment del curs quan es detectin les necessitats educatives dels alumnes.

2. La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Professional ha d'adoptar les mesures necessàries per detectar els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu de la forma més primerenca possible. La identificació i la valoració dels alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu s'ha de dur a terme mitjançant professionals amb la qualificació adient adscrits als serveis d'orientació educativa.
3. La Direcció General de Planificació i Infraestructures Educatives ha d'escolaritzar els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu fent una distribució equilibrada d'alumnes i de recursos entre els centres sostinguts amb fons públics de cada zona.
4. L'escolarització dels alumnes que presenten necessitats específiques de suport educatiu s'ha de regir pels principis de normalització i inclusió, i ha d'assegurar la no-discriminació i la igualtat efectiva en l'accés i la permanència en el sistema educatiu.
5. S'han d'establir les mesures més adequades perquè les condicions en què es duguin a terme les avaluacions s'adaptin a les necessitats dels alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu.
6. Els serveis d'orientació educativa han d'establir les condicions d'accessibilitat i recursos de suport que afavoreixin l'accés al currículum dels alumnes amb necessitats educatives especials i adaptar els instruments i, si escau, el temps i els suports que assegurin una correcta avaluació d'aquests alumnes. Per aquest motiu, es poden fer adaptacions significatives dels elements del currículum, a fi d'atendre els alumnes amb necessitats educatives especials que les necessitin. Aquestes adaptacions s'han de fer cercant el màxim desenvolupament possible de les competències. L'avaluació contínua i la promoció han de prendre com a referent els elements fixats en aquestes adaptacions. En qualsevol cas, els alumnes amb adaptacions curriculars significatives han de superar l'avaluació final individualitzada per poder obtenir el títol corresponent.
7. Els serveis d'orientació educativa han de vetllar perquè els centres adoptin mesures d'actuació per als alumnes amb altes capacitats intel·lectuals, identificats com a tals segons el procediment i en els termes que determini la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Professional, que els permetin desenvolupar al màxim les seves capacitats, com ara adaptacions d'ampliació o enriquiment curricular i flexibilitzacions del període d'escolarització.

Les adaptacions d'ampliació o enriquiment curricular poden incloure tant la impartició de continguts i l'adquisició de competències propis de cursos superiors com l'ampliació de continguts i competències del curs corrent.

Les flexibilitzacions del període d'escolarització poden comportar anticipar un curs la incorporació a l'etapa o reduir-ne la durada, quan es prevegi que aquesta mesura és la més adequada per al desenvolupament del seu equilibri personal i la seva socialització. En tot cas, l'alumne ha de cursar el quart curs de l'educació secundària obligatòria. El conseller d'Educació, Cultura i Universitats, mitjançant una ordre, ha de dictar la normativa que reguli aquestes flexibilitzacions.

8. L'escolarització dels alumnes que s'incorporen de manera tardana al sistema educatiu a què es refereix l'article 78 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, s'ha de fer atenent a les seves circumstàncies, coneixements, edat i historial acadèmic.

Els que presentin un desfasament en el nivell de competència curricular de més de dos anys poden ser escolaritzats al curs inferior al que els correspondria per edat. Per a aquests alumnes s'han d'adoptar les mesures de reforç necessàries que facilitin la integració escolar i la recuperació del desfasament i els permetin continuar amb aprofitament els estudis. En el cas de superar aquest desfasament, s'han d'incorporar al curs corresponent a la seva edat.

Article 23

Mesures organitzatives i curriculars per a l'atenció a la diversitat

1. Correspon a la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats regular les mesures d'atenció a la diversitat organitzatives i curriculars, incloses les mesures d'atenció als alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu, que permetin als centres, en l'exercici de la seva autonomia, una organització flexible dels ensenyaments.
2. Entre les mesures indicades en l'apartat anterior s'hi han de preveure les adaptacions del currículum, la integració de matèries en àmbits, els agrupaments flexibles, el suport en grups ordinaris, els desdoblaments de grups, l'oferta de matèries específiques, els programes de millora de l'aprenentatge i del rendiment i altres programes de tractament personalitzat per als alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu.

A aquests efectes, els centres tenen autonomia per organitzar els grups i les matèries de manera flexible i per adoptar les mesures d'atenció a la diversitat més adequades a les característiques dels seus alumnes i que permetin aprofitar millor els recursos de què disposen. Les mesures d'atenció a la diversitat que adopti cada centre formen part del seu projecte educatiu, de conformitat amb el que estableix l'article 121.2 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig.

3. L'escolarització dels alumnes amb necessitats educatives especials en centres ordinaris es pot prolongar un any més del que disposa l'article 18.4 d'aquest Decret.

Article 24

Integració de matèries en àmbits de coneixement

A fi de facilitar el trànsit dels alumnes entre l'educació primària i el primer curs de l'educació secundària obligatòria, els centres docents poden agrupar les matèries del primer curs en àmbits de coneixement. Aquest tipus d'agrupació ha de respectar els continguts, estàndards d'aprenentatge avaluable i criteris d'avaluació de totes les matèries que s'hi agrupen, així com l'horari assignat al conjunt. L'agrupació té efectes en l'organització dels ensenyaments, però no en les decisions associades a l'avaluació i la promoció.

Article 25

Programes de millora de l'aprenentatge i del rendiment

Els programes de millora de l'aprenentatge i del rendiment s'han de desenvolupar a partir del segon curs de l'educació secundària obligatòria segons estableixi el conseller d'Educació, Cultura i Universitats mitjançant una ordre.

Article 26

Autonomia dels centres docents

1. Els centres docents disposen d'autonomia per elaborar, aprovar i executar un projecte educatiu i un projecte de gestió, així com les normes d'organització i de funcionament del centre en el marc de la legislació vigent.
2. La Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats ha de potenciar i promoure l'autonomia dels centres, de manera que els seus recursos econòmics, materials i humans puguin adequar-se als plans de feina i d'organització que elaborin, una vegada que siguin convenientment avaluats i valorats. Els centres sostinguts amb fons públics han de retre comptes dels resultats obtinguts.
3. Els centres, en l'exercici de la seva autonomia, poden adoptar experimentacions, plans de feina, formes d'organització, normes de convivència i ampliació del calendari escolar o de l'horari lectiu de matèries, en els termes que estableixi la Direcció General de Planificació i Infraestructures Educatives i dins les possibilitats que permeti la normativa aplicable, inclosa la laboral, sense que, en cap cas, s'imposin aportacions a les famílies ni exigències a l'Administració educativa.
4. Els centres docents han de desplegar i completar el currículum i les mesures d'atenció a la diversitat establertes per les administracions educatives, adaptant-les a les característiques dels alumnes i a la seva realitat educativa per atendre tots els alumnes.

Així mateix, han d'arbitrar mètodes que tinguin en compte els diferents ritmes d'aprenentatge dels alumnes, afavoreixin la capacitat d'aprendre per si mateixos i promoguin la feina en equip.

5. Els centres han de promoure, així mateix, compromisos amb les famílies i amb els mateixos alumnes en què s'especifiquin les activitats que els uns i els altres es comprometen a desenvolupar per facilitar el progrés educatiu.
6. Per impulsar l'autonomia dels centres, la Direcció General de Planificació i Infraestructures Educatives ha de potenciar la funció directiva mitjançant mesures específiques adreçades a reforçar el lideratge i la responsabilitat del director i de l'equip directiu i la coresponsabilitat dels òrgans de coordinació.
7. La Direcció General d'Educació i Cultura ha d'exercir les funcions de supervisió i d'avaluació corresponents per garantir l'exercici de l'autonomia dels centres i la defensa dels drets dels alumnes i de la comunitat educativa en general.

Article 27

Projecte educatiu

1. El projecte educatiu és un instrument de planificació institucional del centre, que concreta les intencions educatives consensuades per la comunitat educativa i serveix per donar sentit i orientar el conjunt de les activitats del centre.
2. Els centres han d'elaborar el projecte educatiu tenint en compte el context socioeconòmic i cultural del centre, les necessitats educatives específiques dels alumnes, les directrius i les propostes del consell escolar i del claustre i les aportacions de les associacions d'alumnes i les de pares i mares d'alumnes.
3. El projecte educatiu ha d'incloure com a mínim els elements següents:
 - a) Els trets d'identitat del centre.
 - b) La concreció curricular.
 - c) El pla d'atenció a la diversitat.
 - d) El pla d'acció tutorial
 - e) El projecte lingüístic.
 - f) El reglament d'organització i funcionament.
4. Els centres han de fer públic el seu projecte educatiu i també els altres aspectes que puguin facilitar informació sobre el centre i orientació als alumnes i als pares o tutors legals, de manera que s'afavoreixi una implicació més gran del conjunt de la comunitat educativa.

5. Els centres estan obligats, com a mínim cada cinc anys, a dur a terme la revisió i, si escau, la modificació del projecte educatiu amb la participació de tota la comunitat educativa.

Article 28

Concreció curricular

1. La concreció curricular del centre és el document que desplega, completa, adequa i concreta el currículum oficial a cada centre docent, i forma part del projecte educatiu. Suposa l'establiment d'un marc comú, acordat pel claustre, que defineixi les línies educatives del centre i que doni coherència i continuïtat al llarg de tota l'etapa educativa a les programacions docents que en formen part.
2. La concreció curricular ha de contenir com a mínim els elements següents:
 - a) Les programacions docents.
 - b) Els programes de reforç als alumnes amb matèries pendents i el seguiment dels alumnes repetidors.
 - c) El tractament de la lectura i de les tecnologies de la informació i la comunicació al llarg de l'etapa.
 - d) Les mesures de coordinació entre els cursos.
3. ⁹ Per fomentar la innovació i promoure l'autonomia dels centres, la concreció curricular es pot dur a terme mitjançant projectes específics adreçats a millorar l'èxit escolar que assegurin als alumnes l'adquisició de les competències i els objectius del currículum.

Aquests projectes han de tractar, com a mínim, els aspectes següents:

- a) L'assignació dels elements del currículum a una, o a més d'una, de les matèries establertes en els articles 10 i 11.
- b) La determinació de la contribució de l'avaluació del projecte a la qualificació de cadascuna de les matèries implicades.
- c) La concreció de la càrrega horària del projecte i la distribució d'aquesta.

Article 29

Programacions docents

⁹ Apartat redactat d'acord amb el Decret 29/2016, de 20 de maig, esmentat en la nota 1.

1. Els centres docents han de desplegar, completar, adequar i concretar els currículums d'acord amb l'article 3 del Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, mitjançant la programació docent per a cadascuna de les matèries i dels àmbits de cada curs.
2. Els departaments didàctics són els òrgans responsables de l'elaboració de les programacions docents. En aquest àmbit, el cap de departament corresponent ha de coordinar el procés d'elaboració de les programacions docents, tenint en compte les característiques dels alumnes i de l'entorn del centre.
3. La programació docent ha d'incloure, com a mínim, els elements següents:
 - a) L'adequació i la seqüenciació dels objectius específics de la matèria.
 - b) La seqüència dels continguts.
 - c) Els mètodes pedagògics.
 - d) La distribució espai-temps.
 - e) Les activitats d'ampliació i de reforç.
 - f) Els criteris d'avaluació i de qualificació.
 - g) Els estàndards d'aprenentatge avaluable.
 - h) Els elements transversals tractats.
 - i) Els materials i recursos didàctics que s'han d'utilitzar.
 - j) Els procediments de suport i de recuperació.
 - k) Les estratègies i els procediments d'avaluació del procés d'ensenyament-aprenentatge.
 - l) Les activitats complementàries i extraescolars que l'equip docent pretén fer.
 - m) La contribució de la matèria a l'adquisició de les competències clau.
4. La prevenció de la violència de gènere, de la violència terrorista i de qualsevol forma de violència, racisme o xenofòbia, inclòs l'estudi de qualsevol crim contra la humanitat, s'ha d'incloure en alguna programació docent de l'etapa.
5. La programació ha de preveure les adequacions necessàries per atendre els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu. També ha d'incloure els plans d'actuació i les mesures de suport per facilitar a aquests alumnes el desenvolupament de les competències i l'assoliment dels objectius d'aquesta etapa.
6. Les programacions docents són públiques i han d'estar a l'abast de la comunitat educativa. Els centres han de donar una publicitat especial als objectius educatius, als criteris d'avaluació, als estàndards avaluable, als criteris de qualificació i a les mesures de recuperació.

7. Les programacions docents s'han de desplegar en programacions d'aula, organitzades en unitats seqüenciades. El director del centre ha de poder consultar les programacions d'aula.
8. Els departaments didàctics de les matèries lingüístiques han de coordinar les programacions docents de les matèries lingüístiques.

Article 30

Recursos

1. Els centres han d'estar dotats dels recursos educatius, humans i materials necessaris per oferir un ensenyament de qualitat i garantir la igualtat d'oportunitats en l'accés a l'educació.
2. La Direcció General d'Educació i Cultura pot assignar més dotació de recursos i arbitrar mesures de caràcter extraordinari a determinats centres sostinguts amb fons públics per raó dels projectes innovadors en matèria d'atenció a la diversitat i/o per compensar les condicions d'especial necessitat de la població que escolaritzen.
3. Els centres docents públics poden obtenir recursos complementaris en els termes que estableixi la Direcció General d'Educació i Cultura i d'acord amb la normativa vigent.
4. En el procés d'aplicació de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats ha de proveir els recursos necessaris per garantir:
 - a) El nombre màxim d'alumnes per aula, que és de 30.
 - b) La posada en funcionament d'un pla de foment de la lectura.
 - c) L'establiment de programes de reforç i suport educatiu i de millora dels aprenentatges.
 - d) L'establiment de programes de reforç de l'aprenentatge de la llengua estrangera.
 - e) L'atenció a la diversitat dels alumnes i en especial l'atenció als que presenten necessitats específiques de suport educatiu.
 - f) L'establiment de programes de reforç de l'aprenentatge de les tecnologies de la informació i la comunicació.
 - g) L'adopció de mesures de suport i d'incentivació per als professors.
 - h) L'existència de serveis o professionals especialitzats en l'orientació educativa, psicopedagògica i professional.
 - i) L'adopció de mesures d'orientació a les famílies dels alumnes pel que fa al desenvolupament del procés d'aprenentatge.
5. La Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats ha de promoure la coordinació dels serveis externs amb els centres educatius per assegurar una acció conjunta i efectiva.

Article 31

Materials curriculars

1. La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Professional ha de fomentar l'elaboració de materials curriculars per afavorir el desplegament i l'aplicació del currículum i ha de dictar les disposicions que orientin la tasca dels professors en aquest sentit i regulin els procediments de supervisió.
2. Correspon als centres educatius, en el marc de la seva autonomia pedagògica, triar, si escau, els materials curriculars, sempre que s'adaptin al rigor científic adequat a l'edat dels alumnes i al currículum establert pel Govern de les Illes Balears mitjançant aquest Decret. Els materials han de reflectir i fomentar el respecte als principis, valors, llibertats, drets i deures constitucionals i estatutaris, així com als principis i valors recollits en la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral davant la violència de gènere, als quals ha d'ajustar-se tota l'activitat educativa. La Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats ha de vetllar perquè en els materials educatius s'eliminin els estereotips sexistes o discriminatoris i perquè fomentin la igualtat entre dones i homes.
3. La supervisió dels llibres de text i la resta del material curricular ha de formar part del procés ordinari d'inspecció que exerceix l'Administració educativa.

Article 32

Participació dels pares i tutors legals en el procés educatiu

1. De conformitat amb el que estableix l'article 4.2 *e* de la Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació, els pares o tutors legals han de participar i donar suport a l'evolució del procés educatiu dels fills o tutelats, conèixer les decisions relatives a l'avaluació i la promoció, col·laborar en les mesures de suport o reforç que adopten els centres per facilitar el seu progrés educatiu i tenir accés als documents oficials d'avaluació i als exàmens i documents de les avaluacions relatius als fills o tutelats.
2. El professor tutor ha de coordinar la intervenció educativa del conjunt dels professors dels alumnes que tutoritza i, en conseqüència, ha de mantenir una relació permanent amb la família, a fi de facilitar l'exercici dels drets reconeguts en l'article 4.1 *d* i *g* de la Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol.

3. Els centres han de cooperar estretament amb els pares o tutors legals i establir mecanismes per afavorir que participin en el procés educatiu dels alumnes.¹⁰
4. Els centres han d'adoptar mesures de comunicació periòdica amb els pares o tutors legals per informar-los i orientar-los sobre els processos d'ensenyament, aprenentatge i avaluació dels alumnes.
5. Els centres han de promoure compromisos amb els pares o tutors i amb els mateixos alumnes. En aquests compromisos s'han d'especificar les activitats que uns i altres es comprometen a desenvolupar per facilitar el progrés educatiu.¹¹

Disposició addicional primera **Educació de persones adultes**

El conseller d'Educació, Cultura i Universitats ha d'establir mitjançant la normativa corresponent els currículums, l'estructura, l'organització i l'avaluació dels ensenyaments per a persones adultes que condueixen a l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria. Aquesta nova normativa s'ha d'aplicar a partir del curs escolar 2016-2017.

Disposició addicional segona **Ensenyaments de religió**

1. Els ensenyaments de religió s'han d'incloure en l'educació secundària obligatòria d'acord amb el que estableix el Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre.
2. La Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats ha de garantir que, a l'inici de cada curs, els pares o tutors legals dels alumnes puguin triar si els seus fills o tutelats han de fer l'assignatura de valors ètics o la de religió. En el cas que cursin religió, poden triar entre l'ensenyament de les confessions religioses amb les quals l'Estat té subscrits acords internacionals o de cooperació en matèria educativa.
3. La determinació del currículum de l'assignatura de religió és competència de la corresponent autoritat religiosa. Els professors responsables dels ensenyaments de les diverses religions han d'elaborar la programació docent corresponent.
4. L'avaluació de l'assignatura de religió s'ha de fer en els mateixos termes i amb els mateixos efectes que la de les altres assignatures de l'educació secundària obligatòria.

¹⁰ Apartat redactat d'acord amb el Decret 29/2016, de 20 de maig, esmentat en la nota 1.

¹¹ Apartat afegit pel Decret 29/2016, de 20 de maig, esmentat en la nota 1.

Disposició addicional tercera **Adaptació de referències**

Les referències fetes per la normativa vigent a les assignatures, a les matèries i als àmbits de l'educació secundària obligatòria s'han d'entendre fetes a les assignatures, a les matèries i als àmbits corresponents recollits en aquest Decret.

Disposició addicional quarta **Nombre màxim d'alumnes per aula**

D'acord amb l'apartat 2 de l'article 87 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, es pot autoritzar un increment de fins a un deu per cent del nombre màxim d'alumnes per aula, establert en l'apartat 4 de l'article 30 d'aquest Decret, als centres públics i privats concertats d'una mateixa àrea d'escolarització per atendre necessitats immediates d'escolarització dels alumnes d'incorporació tardana.

Disposició transitòria única **Calendari d'aplicació**

Aquest Decret s'ha d'aplicar al primer i al tercer curs de l'educació secundària obligatòria el curs escolar 2015-2016. Per al segon i per al quart curs, no s'ha d'aplicar fins al curs escolar 2016-2017.

Disposició derogatòria única **Derogació de normativa**

1. L'articulat referent a l'educació secundària obligatòria del Decret 67/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, i la totalitat del Decret 73/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, queden derogats a l'inici del curs escolar 2016-2017.
2. L'apartat 5 de l'article 33 del Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics, queda derogat a l'inici del curs 2015-2016.
3. Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior en els punts en què s'oposen al que disposa aquest Decret.

Disposició final primera **Desplegament**

S'autoritza el conseller d'Educació, Cultura i Universitats a dictar totes les disposicions que siguin necessàries per aplicar i desplegar aquest Decret.

Disposició final segona **Entrada en vigor**

Aquest Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Malgrat no figurin al text d'aquesta versió consolidada, s'han de tenir en consideració la disposició transitòria primera, la disposició transitòria segona, la disposició transitòria tercera i la disposició final primera del Decret 29/2016 de 20 de maig, pel qual es modifica el Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears que diuen el següent:

Disposició transitòria primera ***Llengües estrangeres***

Mentre no s'aprovi la normativa específica referent a l'ensenyament i l'aprenentatge de llengües, els centres docents sostinguts amb fons públics autoritzats a impartir docència en llengües estrangeres poden continuar aplicant els projectes que impliquin l'ús d'una llengua estrangera com a llengua d'ensenyament.

Els centres privats no concertats poden impartir matèries no lingüístiques en llengua estrangera.

Disposició transitòria segona ***Titulació***

Mentre l'avaluació final individualitzada no estigui implantada o no tenguí efectes acadèmics, el títol de graduat en educació secundària obligatòria s'obté en superar el quart curs. En aquest cas, s'entén que l'alumne ha superat el quart curs si ha aprovat totes les matèries a la convocatòria ordinària de juny, o si a la convocatòria extraordinària de setembre compleix els requisits exigits per presentar-se a la prova d'avaluació final individualitzada que es recullen en l'article 19.2 d'aquest Decret i, a més, compleix els requisits referents als criteris de titulació que el centre ha d'establir en la seva concreció curricular.

Disposició transitòria tercera
Matèries específiques

El curs 2016-2017, cap alumne no pot cursar les matèries de Música II i Educació plàstica, visual i audiovisual II al segon curs.

Els alumnes que, el curs 2015-2016, hagin cursat la matèria de Tecnologia I al primer curs han de triar dues de les matèries específiques següents al segon curs (2016-2017):

- a) Educació plàstica, visual i audiovisual I.*
- b) Música I.*
- c) Segona llengua estrangera.*

Els alumnes que, el curs 2015-2016, hagin cursat la matèria de Música I al primer curs han de cursar Tecnologia I obligatòriament i han de triar una de les matèries específiques següents al segon curs (2016-2017):

- a) Educació plàstica, visual i audiovisual I.*
- b) Segona llengua estrangera.*

Els alumnes que, el curs 2015-2016, hagin cursat la matèria d'Educació plàstica, visual i audiovisual I al primer curs han de cursar Tecnologia I obligatòriament i han de triar una de les matèries específiques següents al segon curs (2016-2017):

- a) Música I*
- b) Segona llengua estrangera.*

Disposició final primera
Calendari d'aplicació

Les modificacions introduïdes amb aquest Decret s'han d'implantar a l'inici del curs escolar 2016-2017.

ANNEX 1¹²
ASSIGNATURES TRONCALS

¹² Els currículums de les matèries troncal Matemàtiques orientades als ensenyaments acadèmics i Matemàtiques orientades als ensenyaments aplicats se substitueixen segons la redacció establerta en l'annex del Decret 29/2016, de 20 de maig, esmentat en la nota 1. Vegeu BOIB núm. 64, de 21 de maig de 2016.

ANNEX 2
ASSIGNATURES ESPECÍFIQUES

ANNEX 3
ASSIGNATURES DE LLIURE CONFIGURACIÓ AUTONÒMICA